

ಆಗಲೇ ಆಗಿತ್ತು. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಆಲೋಚಿಸಿ 'ಬದುಕು ಕಟ್ಟೋಣ ಬನ್ನಿ' ತಂಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರು. ಪ್ರತಿ ಭಾನುವಾರ ಕೊಳಂಬೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ದಿನ ಶ್ರಮದಾನ ಮಾಡಿ ಕೊಳಂಬೆಗೆ ಕಾಯಕಲ್ಪ ನೀಡುವ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದರು.

ಬದುಕು ಕಟ್ಟಿದ ತಂಡ

ಮೋಹನ್ ಮತ್ತು ರಾಜೇಶ್‌ರವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 400 ಜನರ ತಂಡ ಪ್ರತಿ ಭಾನುವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎಂಟು ಗಂಟೆಗೆ ಉಜಿರೆಯಿಂದ ಹೊರಟು ಒಂಬತ್ತು ಗಂಟೆಗೆ ಚಾರ್ಮಾಡಿಯ ಕೊಳಂಬೆ ತಲುಪಿ ಕೆಲಸ ಆರಂಭಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಬೆಳಿಗ್ಗಿನ

ಕರೆತರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನಡೆಸಲಾಯಿತು. ತಾಲೂಕಿನ ಶಾಸಕ, ಪ್ರಮುಖರ ಉಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಊರ ಮಂದಿಗೆ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರು ಅರತಿ ಬೆಳಗಿಸಿ ಕೈಹಿಡಿದು ಊರಿಗೆ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಮೂರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ 25 ಮನೆಗಳಿಗೂ ಮುಂದಿನ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು ಅಕ್ಕಿ, ದಿನಬಳಕೆಯ ವಸ್ತುಗಳು, ಬಟ್ಟೆ, ಪಾತ್ರೆ ಹೀಗೆ ದನಗಳಿಗೆ ಮೇವಿನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಮನೆ ಬಳಕೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲಾ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು, ತೋಟದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಹಾರೆ, ಬುಟ್ಟಿ, ಪಿಕ್ಯಾಸನ್ನು ತಂಡದ ವತಿಯಿಂದ ನೀಡಲಾಯಿತು.

ತಿಂಡಿ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಊಟವನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಬೇಕಾದ ಪಾತ್ರೆ, ಅಡುಗೆ ಭಟ್ಟರನ್ನು ಜೊತೆಗೆ ಕರೆದೊಯ್ದು ಮೃತ್ಯುಂಜಯನ ತಪ್ಪಲಲ್ಲಿ ಅಡುಗೆ ತಯಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಎರಡು ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಒಂದು ನಿಮಿಷವನ್ನೂ ಹಾಳು ಮಾಡದೆ ಪೂರ್ವಯೋಜನೆಯಂತೆ ದುಡಿದರು. ತಾವು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ 'ಬದುಕು ಕಟ್ಟೋಣ ಬನ್ನಿ' ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನಿಟ್ಟರು. ಅಲ್ಲೇ ಒಂದು ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಕಚೇರಿಯನ್ನೂ ತೆರೆದರು. ಹಲವರು ಅವರ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ಕೈ ಜೋಡಿಸಿದರು. ಸ್ಥಳೀಯ ಶಾಸಕರೂ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ದೊರಕಬಹುದಾದ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸಿದರು.

ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಊರುಗಳಿಂದ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಬರತೊಡಗಿದರು. ಬಂದ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕೆಂಬ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ, ಉಪಕರಣ, ಊಟ ಎಲ್ಲವನ್ನು 'ಬದುಕು ಕಟ್ಟೋಣ ಬನ್ನಿ' ತಂಡ ಮಾಡಿತು. ಸುಮಾರು 60 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ 6,500 ಮಂದಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಈ ಊರಿಗಾಗಿ ದುಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಕೊಳಂಬೆ ಮತ್ತೆ ಹಿಂದಿನ ವೈಭವವನ್ನು ಪಡೆಯತೊಡಗಿತು.

ಊರಿಗೆ ಕರೆತರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

'ಕಾಳಜಿ' ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿದ್ದ ಮಂದಿಯನ್ನು ಊರಿಗೆ

ಕೃಷಿಗೆ ಕಾಯಕಲ್ಪ

ಊರಿನವರೂ ಬದುಕು ಕಟ್ಟುವ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾದರು. ಮನೆ ಕಳೆದುಕೊಂಡವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಮನೆ ನಿರ್ಮಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಕೃಷಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡವರ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ 1000 ಅಡಕೆ, 500 ತೆಂಗು, ಇಪ್ಪತ್ತು ಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ನೇಜಿ ನಾಟಿ, ಉಳಿದ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ತರಕಾರಿ ಬಿತ್ತಿದರು. ಅಡಿಕೆ, ತೆಂಗು ಬುಡಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಗೊಬ್ಬರ ನೀಡಿದರು. ಹಣ್ಣಿನ ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟರು. ಇಲ್ಲಿನ ಜನರ ನೋವನ್ನು ಮರೆಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಊರಲ್ಲಿಯೇ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಜನ್ಮಾಷ್ಟಮಿಯನ್ನು ಆಚರಿಸಿದರು. ವಿವಿಧ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದವರಿಗೆ ಬಹುಮಾನವನ್ನು ವಿತರಿಸಿದರು. ಇದರಿಂದ ಊರಿನಲ್ಲಿನ ನೋವಿನ ಛಾಯೆ ಮರೆಯಾಗಿ ನಗು ಮರಳತೊಡಗಿತು.

ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಉಡುಗೆಯಲ್ಲಿ ನಾಟಿ

ಟ್ರಾಕ್ಟರ್, ಟಿಲ್ಲರ್, ಹಿಟಾಚಿ ಬಳಸಿ ಗದ್ದೆಗೆ ಬಿದ್ದ ಹೊಯಿಗೆ ತೆಗೆಯಲಾಯಿತು. ನಂತರ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರ ತಂಡ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಉಡುಗೆ ತೊಟ್ಟು ಗದ್ದೆ ನಾಟಿ ಮಾಡಿತು. ಇದು ಎಲ್ಲರ ಪ್ರಶಂಸೆಗೂ ಪಾತ್ರವಾಯಿತು. ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹತ್ತಾರು ನಾಟಿ ಮಾಡಿರುವುದು ಇಲ್ಲಿನ ವಿಶೇಷತೆ, ಜೊತೆಗೆ

ಯುವಕರಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಆಸಕ್ತಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂಬ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬಗ್‌ಬಗೆಯ ತರಕಾರಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಲಾಗಿದೆ.

ಸೇವಾ ಸಮಿತಿ ರಚನೆ

ಕೊಳಂಬೆಯ ಕೆಲಸದಿಂದ ಪ್ರೇರಣೆ ಪಡೆದ ಮೋಹನ್ ಮತ್ತು ರಾಜೇಶ್‌ರವರ ಮುಂದಾಳತ್ವದಲ್ಲಿ ಜನವರಿ 21 ರಂದು 'ಶ್ರೀ ಜನಾರ್ದನ ಸ್ವಾಮಿ ಸೇವಾ ಸಮಿತಿ' ಎಂಬ ಸಂಘಟನೆಗೆ ಚಾಲನೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಪಕ್ಕ, ಜಾತಿರಹಿತ ಈ ಸಂಘಟನೆಯಲ್ಲಿ ಇದೀಗ 600 ಮಂದಿ ಯುವಕರಿದ್ದಾರೆ. ಯುವಕರಲ್ಲಿ ಸಮಾಜ ಸೇವೆಯ ಮನೋಭಾವ ಬೆಳೆಸಿ, ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಯಾವುದೇ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ತಕ್ಷಣ ಸ್ಪಂದಿಸುವುದು ಸಂಘಟನೆಯ ಆಶಯ. ಈ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷ, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಎಂಬ ಹುದ್ದೆಗಳಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರ ಕೂಡುವಿಕೆಯ ಪ್ರಯತ್ನವಿದೆ. ಸ್ವಚ್ಛತೆ, ನೀರು, ಕೃಷಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ ನೀಡುವುದು ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶ. ತಿಂಗಳ ಒಂದು ಭಾನುವಾರದಂದು ತಾಲೂಕಿನ ಒಂದೆಡೆ ಶ್ರಮದಾನದಲ್ಲಿ ತೊಡಗುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರದ್ಧಾಕೇಂದ್ರಗಳ ಸ್ವಚ್ಛತೆ, ಹಡಿಲು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಬೆಳೆಯುವತ್ತಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಸುಮಾರು 525 ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಸೇರಿ ನೇತ್ರಾವತಿ ನದಿಯ ಸ್ವಚ್ಛತಾ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮುಂದಿನ ಯೋಚನೆ

ಕೊಳಂಬೆಯಲ್ಲಿ ತಡೆಗೋಡೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ನೀಡುವ 5 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಮನೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಷ್ಟ. ಈ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಇತರ ದಾನಿಗಳಿಂದ ಅಗತ್ಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸುವತ್ತ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಇಟ್ಟಿಗೆಯಿಂದ ಕಟ್ಟಿರುವ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹೊಸ ರೂಪ ನೀಡುವ ಯೋಚನೆ ಇವರದ್ದು. ಕೊಳಂಬೆಯಲ್ಲಿ 25, ಪಕ್ಕದ ಅಂತರ ಎಂಬ ಊರಿನ 15 ಮನೆಗಳ ಸ್ವಚ್ಛತೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಇವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಹಣಕಾಸಿನ ಮೂಲ ಎಲ್ಲಿಂದ?

ಸೇವಾ ಸಮಿತಿ ಈವರೆಗೆ ಯಾರಿಂದಲೂ ಹಣ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಲ್ಲ. ತಮಗೆ ಹಣ ನೀಡಲು ಮುಂದಾದವರಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ 'ಶಾಸಕರ ಕಾಳಜಿ ಫಂಡ್'ಗೆ ನೀಡುವಂತೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದಲೂ ಹಣ ಪಡೆದಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸಗಳು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ಶ್ರಮದಾನದ ಮೂಲಕ ಆಗಿದೆ. ಉಳಿದ ಹಣವನ್ನು ಮೋಹನ್ ಮತ್ತು ರಾಜೇಶ್ ಪೈಯವರೇ ಸ್ವತಃ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ನೆರೆಯಿಂದ ಛಿದ್ರಗೊಂಡ ನೂರಾರು ಊರುಗಳ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ, ಆ ಊರನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮೊದಲಿನ ಹಾಗೆ ಕಟ್ಟಿನಿಲ್ಲಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಎಷ್ಟಾಗುತ್ತಿವೆ? ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಾಯ ನೆಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳದೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಸಹಯೋಗದಿಂದ ನಡೆದ 'ಕೊಳಂಬೆ' ಪುನರುಜ್ಜೀವನದ ಮಾದರಿ ರಾಜ್ಯದ ಹಲವು ಊರುಗಳಿಗೆ ಬೆಳಕಾಗಬಹುದು.